

Gezien worden door God

Bijbelstudie n.a.v. Lukas 1:46-55

door Gennit van Dijk en Gerard de Wit, zendingswerkers in Duitsland

Zien mensen jou weleens over het hoofd? Je staat erbij, maar niemand luistert. Je werkt hard, maar niemand valt het op? Zo leven miljoenen mensen – en Maria hoorde daar ook bij. Jong, vrouw, arm, onbelangrijk. Totdat God haar ziet! Hij heeft naar haar omgezien! Wat heeft Maria mogen ontdekken? En wat zegt dat over hoe wij naar onszelf en anderen kijken?

Deze tekst lezen we normaal gesproken in de adventstijd. Maar, misschien heeft hij ons het hele jaar door wel veel te zeggen? Even de context: Maria heeft te horen gekregen dat ze de Zaligmaker zal mogen dragen en bezoekt haar nicht Elizabeth, de moeder van Johannes de doper, in het bergland van Judea. Dan komt er een lied in haar op:

Bijbelgedeelte: Lukas 1:46–55 (HSV)

46. En Maria zei: Mijn ziel maakt de Heere groot,
47. en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker,
48. omdat Hij heeft omgezien naar de nederige staat van Zijn dienaressen. Want zie, van nu aan zullen alle geslachten mij zalig spreken,
49. want Hij Die machtig is, heeft grote dingen aan mij gedaan en heilig is Zijn Naam.
50. En Zijn barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over hen die Hem vrezen.
51. Hij heeft een krachtig werk gedaan door Zijn arm. Hij heeft hen die hoogmoedig zijn in de gedachten van hun hart, uiteengedreven.
52. Hij heeft machtigen van de troon gestoten en nederigen heeft Hij verhoogd.
53. Hongerigen heeft Hij met goede gaven verzadigd en rijken heeft Hij met lege handen weggezonden.
54. Hij heeft het opgenomen voor Israël, Zijn knecht, door aan Zijn barmhartigheid te denken,
55. zoals Hij gesproken heeft tot onze vaders, tot Abraham en zijn nageslacht, tot in eeuwigheid.
56. En Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar en keerde terug naar haar huis.

Leesvragen

1. Wat zegt de bijbeltekst over armen en wat zegt de tekst over rijken?
2. Wat zegt de bijbeltekst over wat God doet of gedaan heeft?

Uitleg en verdieping

Maria's lofzang is geen stil gebed. Het is een lied van iemand die iets ontdekt heeft: God ziet mij. Niet iemand anders, niet alleen de grote mensen in de wereld, maar haar! Ze voelt zich niet meer klein of onbelangrijk. En dat geeft haar de moed om hardop te zeggen wat de profeten al zeiden en wat Maria ervaart: de rollen zijn omgedraaid.

Maria zingt: "Hij heeft oog gehad voor mij, Zijn dienaressen, in mijn nederige staat." God heeft mij op het oog, ook al heb ik een lage status in deze wereld. Het begint dus bij de blik van God. Niet haar positie verandert haar gevoel van eigenwaarde, maar het feit dat God haar heeft gezien en kent!

Dat raakt iets wat velen van ons kennen: het verlangen om gezien te worden. Niet om wat je hebt, maar om wie je bent. In deze wereld geldt altijd weer: wie rijk is, een groot netwerk heeft of een goede opleiding die telt mee. Dat was in het Galilea van Maria al zo en in onze tijd is dat niet anders. Wie arm is, moet vechten voor een plek. Als je als dubbeltje geboren bent, wordt je niet zomaar een kwantje!

We denken vaak dat armoede vooral betekent dat je geen geld hebt. Maar dat is maar een deel van het verhaal. Mensen die in armoede leven hebben geen invloed, worden niet gehoord, zijn niet vrij en doen vaak niet mee. Je bent druk bezig met overleven in plaats van met leven. Onderzoeken hebben laten zien, dat mensen die arm zijn eerder ziek worden, korter leven en dat ze zich minder gelukkig voelen.

In de tijd van Jezus waren veel mensen arm. Hongersnood, misoogsten en hoge belastingen

die aan de Romeinen moesten worden betaald zongden ervoor dat mensen in de knel zaten. Dat gold ook voor de familie waarin Jezus werd geboren. Het waren arme mensen in een arme regio met een lage sociale status.

Via GZB zijn we bezig met gemeentestichting in wijken als Rostock-Evershagen en Schwerin-Lankow. Veel mensen voelen mensen zich vergeten. Ouderen hebben vroeger gewerkt, maar raakten na de eenwording van Duitsland in 1990 hun zekerheid kwijt. Veel van hen leven nog altijd op bijstandsniveau. Veel kinderen en jongeren groeien op in armoede en lijden onder gevoelens van minderwaardigheid en de zorgen van hun ouders. Als de koelkast leeg is en de brievenbus vol met rekeningen zit, dan heb je soms weinig aandacht voor je kind. Daardoor wordt er minder huiswerk gemaakt, is er minder aandacht voor kinderen en groeien kinderen op in een gezin vol spanningen. Duitsland is net als Nederland een rijk land met een sterk sociaal stelsel. Armoede is dus altijd relatief. Maar toch: je hoort en ziet dat andere mensen wel succesvol zijn en erkenning krijgen. Dan voel je je nog kleiner en nog meer aan de kant staan. Armoede gaat dus over veel meer dan over het niet hebben van geld.

Maria ontdekte iets groots: God heeft het zwakke, door de Romeinen overheerste Israël gezien en daarbinnen ziet hij haar! De Heere verzadigd hongerigen - en rijken stuurt Hij met lege handen weg. Machtigen worden van de troon gestoten en nederigen verhoogd! Wat een geweldig nieuws voor mensen die zich arm en klein voelen.

Maria is jong, vrouw, arm en zonder aanzien. Maar ze wordt letterlijk drager van de grootste belofte: Jezus. Zo laat God zien: Ik werk met en bij mensen die niemand op het oog heeft. Dat is geen

toeval. God begint vaak aan de randen, niet in het centrum. God werd in Jezus mens in Galilea, niet in Rome! Jezus koos niet de machtigen uit als zijn discipelen. Zouden de armen bij Hem nog steeds een streepje voor hebben?

Psalm 72 zingt over net als Maria erover: Hij zal de arme redden die om hulp roept, en de ellendige, en wie geen helper heeft. Hij zal de geringe en arme sparen en de ziel van de armen verlossen.

De Heere is een God die de armen ziet en waardigheid geeft!

Gespreksvragen

1. Heb jij veel of weinig maatschappelijke status? Praat er eens met elkaar over door.
2. Wat betekent het voor jou om echt gezien te worden? Hoe kun jij mensen zien?
3. Zie jij armoede vooral als een financieel, een geestelijk of een sociaal probleem?
4. Waar in jouw eigen omgeving zie jij mensen die zich klein of vergeten voelen? Hoe zou jij tot zegen kunnen zijn?

Opdracht / werkvorm

Opdracht: Zie iemand deze week echt

Zoek deze week eens bewust contact met iemand in jouw buurt of kerk die vaak over het hoofd wordt gezien. Misschien is het iemand die stil is, weinig netwerk heeft, of weinig vertrouwen uitstraalt. Ga met hen in gesprek, stel een vraag en luister goed. Probeer echt contact te maken.

Gebed

Zing met elkaar de lofzang van Maria en prijs daarna God, dat hij juist de mensen met een lage maatschappelijke status ziet en hen verhoogt!

Wilt u meer weten over het zendingswerk in Duitsland, neem dan een kijkje op www.gzb.nl/duitsland